

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 5 czerwca 2014 r. *

Swobodny przepływ kapitału — Ograniczenia — Wypłata dywidend z państwa członkowskiego do należących do niego krajów i terytoriów zamorskich — Zakres stosowania prawa Unii — Szczególny reżim UE-KTZ

W sprawach połączonych C-24/12 i C-27/12

mających za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożone przez Hoge Raad der Nederlanden (Niderlandy), postanowieniami z dnia 23 grudnia 2011 r., które wpłynęły do Trybunału w dniach, odpowiednio 18 i 19 stycznia 2012 r., w postępowaniach:

X BV (C-24/12),

TBG Limited (C-27/12)

przeciwko

Staatssecretaris van Financiën,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: M. Ilešič, prezes izby, C.G. Fernlund (sprawozdawca), A. Ó Caoimh, C. Toader i E. Jarašiūnas, sędziowie,

rzecznik generalny: N. Jääskinen,

sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 23 października 2013 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu TBG Limited przez B.J. Rubbensa, advocaat,
- w imieniu rządu niderlandzkiego przez B. Koopman oraz C. Wissels, działające w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa przez L. Christie, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez S. Ford, barrister,

* Język postępowania: niderlandzki.

— w imieniu Komisji Europejskiej przez W. Möllsa oraz W. Roelsa, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 16 stycznia 2014 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą kwestii, czy uregulowania prawa Unii w dziedzinie swobodnego przepływu kapitału, takie jak art. 56 WE, należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one środkowi państwa członkowskiego, który może utrudniać przepływ kapitału pomiędzy owym państwem członkowskim a krajami i terytoriami zamorskimi (KTZ) należącymi do owego państwa członkowskiego (zwanymi dalej „własnymi KTZ”).
- 2 Wnioski te zostały przedstawione w ramach sporu pomiędzy, odpowiednio, X BV i TBG Limited a Staatssecretaris van Financiën w przedmiocie pobranego w Niderlandach podatku od dywidend wypłaconych przez spółki z siedzibą w Niderlandach na rzecz ich spółek dominujących z siedzibą na Antylach Holenderskich, podczas gdy tego rodzaju wypłata dywidend na rzecz spółki z siedzibą w Niderlandach lub w innym państwie członkowskim podlega zwolnieniu z podatku.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Antyle Niderlandzkie są wymienione w wykazie zawartym w załączniku II do traktatu WE, zatytułowanym „Kraje i terytoria zamorskie objęte postanowieniami części IV [czwartej] traktatu”.
- 4 Część czwarta traktatu WE, zatytułowana „Stowarzyszenie krajów i terytoriów zamorskich” obejmuje art. 182–188 WE.
- 5 Artykuł 187 WE przewiduje:
„Rada, stanowiąc jednomyślnie, ustanawia, na podstawie doświadczeń nabytych w ramach stowarzyszenia [KTZ] ze Wspólnotą oraz zasad ustanowionych w niniejszym traktacie, przepisy dotyczące sposobów i procedury stowarzyszenia [KTZ] ze Wspólnotą”.
- 6 Zgodnie z art. 187 WE Rada wielokrotnie przyjmowała szczegółowe zasady w celu skonkretyzowania szczególnego reżimu stowarzyszenia pomiędzy Unią Europejską a KTZ oraz w celu osiągnięcia celów stowarzyszenia.
- 7 W chwili wystąpienia okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym przepisy mające zastosowanie w sprawie były uregulowane w decyzji Rady 2001/822/WE z dnia 27 listopada 2001 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich ze Wspólnotą Europejską (decyzja o stowarzyszeniu zamorskim) (Dz.U. L 314, s. 1, zwanej dalej „decyzją w sprawie KTZ”).
- 8 Motyw 6 decyzji w sprawie KTZ ma następujące brzmienie:
„Pomimo że KTZ nie są państwami trzecimi, nie stanowią one części jednolitego rynku i muszą przestrzegać zobowiązań nałożonych na państwa trzecie w odniesieniu do handlu, w szczególności reguł pochodzenia, norm zdrowotnych i zdrowia roślin oraz środków ochronnych”.

9 Zgodnie z motywem 16 owej decyzji:

„Przepisy ogólne Traktatu i wynikające z nich ustawodawstwo nie stosuje się automatycznie do KTZ, z wyjątkiem wyraźnych przepisów mających efekt przeciwny. Niemniej jednak produkty KTZ przywożone do Wspólnoty muszą być zgodne z obowiązującymi regułami wspólnotowymi”.

10 Artykuł 47 decyzji w sprawie KTZ, zatytułowany „Płatności bieżące i przepływ kapitału”, stanowi, co następuje:

„1. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 2:

- a) państwa członkowskie i władze KTZ nie nakładają ograniczeń na jakiegokolwiek płatności w pełni wymiennej walucie na rachunku bieżącym bilansu płatniczego między rezydentami Wspólnoty i KTZ;
- b) w odniesieniu do transakcji na rachunku obrotów bieżących w bilansie płatniczym państwa członkowskie i władze KTZ nie nakładają żadnych ograniczeń na swobodny przepływ kapitału na inwestycje bezpośrednie w spółkach utworzonych zgodnie z prawem przyjmującego państwa członkowskiego, kraju lub terytorium oraz zapewniają, by aktywa z takiej inwestycji i wszelkie zyski z niej wynikające mogły być realizowane i wywożone.

2. Wspólnota, państwa członkowskie i KTZ są uprawnione do podjęcia środków określonych *mutatis mutandis* w art. 57, 58, 59, 60 i 301 traktatu zgodnie z warunkami tam ustanowionymi [...]”.

11 Artykuł 55 decyzji w sprawie KTZ, zatytułowany „Klauzula wyłączenia podatkowego”, stanowi w ust. 2, co następuje:

„Żadnych przepisów niniejszej decyzji nie można interpretować jako stanowiących przeszkody w stosowaniu jakichkolwiek środków mających na celu zapobieganie uchylaniu się od płacenia podatków lub oszustwom podatkowym na mocy postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ustaleń podatkowych, lub obowiązującego krajowego ustawodawstwa podatkowego”.

Prawo niderlandzkie

12 Porządek prawny właściwy dla Królestwa Niderlandów został określony w Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden (statucie Królestwa Niderlandów). W latach podatkowych rozpatrywanych w postępowaniach głównych, a mianowicie w latach 2005 i 2006, Królestwo Niderlandów (Koninkrijk der Nederlanden) składało się z trzech części, a mianowicie z Holandii (Nederland), Antyli Holenderskich (Nederlandse Antillen) i Aruby.

13 Stosunki podatkowe pomiędzy trzema wskazanymi częściami składowymi królestwa były uregulowane w Belastingregeling voor het Koninkrijk (ustawie podatkowej Królestwa Niderlandów, zwanej dalej „BRK”). Każda z części składowych Królestwa Niderlandów ma autonomiczne kompetencje podatkowe w granicach określonych przez BRK.

14 Artykuł 11 ust. 1 i 2 BRK, dotyczący podatku od dywidend związanych z udziałami z tytułu posiadania udziałów, stanowi, co następuje:

„1. Dywidendy otrzymywane przez rezydenta danego państwa należne od osoby prawnej z siedzibą w innym państwie podlegają opodatkowaniu w pierwszym z tych państw.

2. Jeżeli państwo siedziby osoby prawnej, które powinno wypłacić dywidendy, uiszczy podatek od dywidendy poprzez pobranie u źródła, ust. 1 nie stosuje się do tego rodzaju opodatkowania, chyba że stawka podatkowa przekracza 15%”.

15 Do dnia 1 stycznia 2002 r. art. 11 ust. 3 BRK stanowił, co następuje:

„Na warunkach podlegających sprecyzowaniu, celem zagwarantowania prawidłowego zastosowania owego artykułu zarówno w zakresie dotyczącym jego celu, jak również jego systemu, stawka podatkowa wskazana w ust. 2 nie przekracza 7,5%, jeżeli dywidendy są uzyskiwane przez spółkę, której kapitał jest w całości lub w części podzielony na akcje, która ma siedzibę w innym państwie, która posiada co najmniej jedną czwartą wpłaconego kapitału spółki i która powinna uiszczyć dywidendy. Na warunkach podlegających sprecyzowaniu, celem zagwarantowania prawidłowego zastosowania owego artykułu zarówno w zakresie dotyczącym jego celu, jak również jego systemu, stawka podatkowa w przypadku uregulowanym w poprzednim zdaniu nie przekracza 5%, jeżeli w państwie siedziby spółki uzyskującej dywidendy podlegają one podatkowi dochodowemu, którego stawka wynosi co najmniej 5,5%”.

16 W związku z tym do 1 stycznia 2002 r. dywidendy związane z udziałami wypłacane w Niderlandach na rzecz spółki z siedzibą na Antylach Holenderskich podlegały zgodnie z art. 11 ust. 3 BRK podatkowi pobieranemu u źródła, w niniejszej sprawie w Niderlandach, o stawce 7,5 lub 5%.

17 Antyle Holenderskie pobierały ze swej strony, na podstawie art. 8A, 8B, 14 i 14A (dawnego) Landsverordening op de winstbelasting (rozporządzenia krajowego w sprawie podatku od zysku) podatek od zysku według stawki minimalnej wynoszącej 2,4–3%, względnie według stawki maksymalnej wynoszącej 5,5%.

18 Ponadto na Antylach Holenderskich istniała możliwość odliczenia – na podstawie „antylskiej praktyki orzeczniczej”, stanowiącej indywidualne rozstrzygnięcie przyznane przez organy podatkowe Antyli Holenderskich – kosztów, czy to realnych, czy też nie, w szczególności odsetek od kredytu, od podlegającego opodatkowaniu zysku w ramach określania podatku od zysku Antyli Holenderskich.

19 Bez uwzględnienia „antylskiej praktyki orzeczniczej” łączne obciążenie fiskalne podatkiem niderlandzkim od dywidendy oraz podatkiem od zysku Antyli Holenderskich wynosiło około 10%.

20 Z dniem 1 stycznia 2002 r. art. 11 ust. 3 BRK (zwany dalej „art. 11 ust. 3 zmienionej BRK”) został zmieniony w następujący sposób:

„[...] Na zasadzie odstępstwa od dwóch poprzednich zdań dywidendy otrzymane przez spółkę z siedzibą na Antylach Holenderskich i należne od spółki z siedzibą w Niderlandach podlegają następującym regulacjom;

a) stawka podatkowa wskazana w ust. 2 nie przekracza 8,3%, jeżeli dywidendy są uzyskiwane przez spółkę, której kapitał jest w całości lub w części podzielony na akcje, która posiada co najmniej jedną czwartą wpłaconego kapitału spółki i która powinna uiszczyć dywidendy, oraz jeżeli na Antylach Holenderskich podatek wskazany w ust. 2 nie został uwzględniony z urzędu lub faktycznie, w ten sposób, że efektywne obciążenie podatkowe dywidend na podstawie ust. 1 w związku z ust. 2 i ust. 3 jest niższe niż 8,3%;

b) kwota odpowiadająca uiszczonemu w ten sposób podatkowi zostanie niezwłocznie przekazana organom antylskim bez dalszych warunków;

[...]”.

- 21 W związku z powyższym, począwszy od 1 stycznia 2002 r., dywidendy związane z udziałami wypłacane w Niderlandach na rzecz spółki z siedzibą na Antylach Holenderskich podlegają podatkowi pobieranemu u źródła, w Niderlandach, o stawce wynoszącej 8,3%. Jednak pobierany w ten sposób podatek jest w całości przekazywany Antylom Holenderskim.
- 22 Artykuły 8A, 8B, 14 i 14A (dawnego) rozporządzenia krajowego w sprawie podatku od zysku zostały uchylone z dniem 1 stycznia 2002 r. Dywidendy związane z udziałami w spółkach zależnych z siedzibą w Niderlandach zostały w związku z tym zwolnione z podatku na Antylach Holenderskich.
- 23 W zakresie dotyczącym dywidend wypłacanych przez spółki z siedzibą w Niderlandach na rzecz spółek z siedzibą w Niderlandach lub w innym państwie członkowskim, zgodnie z art. 4 i 4 a) Wet op de dividendbelasting 1965 (ustawy o podatku od dywidend z 1965 r.), tego rodzaju dywidendy są zwolnione z podatku u źródła, jeżeli spełnione są pewne wymagane warunki.
- 24 Tego rodzaju zwolnienie nie jest natomiast udzielane w przypadku dywidend wypłacanych przez spółki z siedzibą w Niderlandach na rzecz spółek z siedzibą na Antylach Holenderskich.

Postępowania przed sądem odsyłającym i pytania prejudycjalne

- 25 W sprawie C-24/12 X BV jest spółką prawa niderlandzkiego z siedzibą w Niderlandach. Wszystkie udziały w X BV odpowiadające jej kapitałowi posiada Stichting A van aandelen X BV. Wydane świadectwa udziałowe znajdują się w posiadaniu spółki B NV z siedzibą na Antylach Holenderskich.
- 26 W dniu 27 czerwca 2005 r. X BV wypłaciła B NV dywidendę w wysokości 5 000 000 EUR. Zgodnie z art. 11 ust. 3 zmienionej BRK od owej dywidendy został pobrany i odprowadzony podatek wedle stawki 8,3%, a więc w wysokości 415 000 EUR.
- 27 X BV wniosła odwołanie od decyzji w sprawie zapłaty owego podatku, które zostało oddalone przez Staatssecretaris van Financiën. Na decyzję w sprawie oddalenia odwołania X BV wniosła skargę do Rechtbank te Haarlem, który uznał ją za bezzasadną. Następnie X BV wniosła apelację do Gerechtshof te Amsterdam, który utrzymał w mocy orzeczenie Rechtbank Haarlem. Na orzeczenie Gerechtshof te Amsterdam X BV wniosła skargę kasacyjną do sądu odsyłającego.
- 28 W sprawie C-27/12 Hollandsche-Amerikaansche Beleggingsmaatschappij Holland-American Investment Corporation NV (zwana dalej „HAIC”) jest spółką prawa niderlandzkiego z siedzibą w Niderlandach i stanowi spółkę w 100% zależną od TBG Holding NV (zwaną dalej „TBG Holding”), będącą spółką z siedzibą na Antylach Holenderskich.
- 29 W dniu 1 września 2006 r. HAIC wypłaciła TBG Holding dywidendę w wysokości 376 369 430 EUR. Zgodnie z art. 11 ust. 3 zmienionej BRK od owej dywidendy został pobrany i odprowadzony podatek wedle stawki 8,3%, a więc w wysokości 31 238 663 EUR.
- 30 HAIC i TBG Holding wniosły odwołania od decyzji w sprawie zapłaty owego podatku, które zostały oddalone przez Staatssecretaris van Financiën. Na decyzję w sprawie oddalenia odwołań wniosły one skargi do Rechtbank te Haarlem, który połączył sprawy i uznał skargi za bezzasadne. Następnie HAIC i TBG Holding wniosły apelację do Gerechtshof te Amsterdam, który utrzymał w mocy orzeczenie Rechtbank Haarlem.
- 31 TBG Limited, która przejęła prawa i obowiązki HAIC oraz TBG Holding, wniosła na orzeczenie Gerechtshof te Amsterdam skargę kasacyjną do sądu odsyłającego.

- 32 Sąd odsyłający wskazał, że spory przed Gerechtshof te Amsterdam dotyczyły zasadniczo kwestii, czy podatek od dywidend tego rodzaju, co podatek rozpatrywany w postępowaniu głównym jest sprzeczny ze swobodnym przepływem kapitału w rozumieniu art. 56 WE. Gerechtshof te Amsterdam uznał, że art. 56 WE nie ma ogólnego zastosowania do KTZ. Wywiódł on z decyzji w sprawie KTZ, że stosunki pomiędzy Niderlandami a Antylami Holenderskimi powinny być uznane za „sytuację wewnętrzną” w świetle prawa Unii i w związku z tym są one regulowane wyłącznie przez BRK i ustawę o podatku od dywidend z 1965 r.
- 33 Sąd odsyłający wskazał, że art. 56 WE zakazuje wszelkich ograniczeń w przepływie kapitału między państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a państwami trzecimi. Sąd ów stwierdził, iż w wyroku w sprawie Prunus i Polonium (C-384/09, EU:C:2011:276) Trybunał orzekł w pkt 20, że postanowienie to, mające nieograniczony terytorialny zakres zastosowania, należy uznać za regulujące także kwestię przepływów kapitałowych do KTZ oraz z KTZ, oraz w pkt 30 i 31 – że liberalizacja przepływu kapitału wynikająca z art. 56 WE dotyczy KTZ w charakterze państw trzecich, ponieważ traktat UE w wersji sprzed traktatu lizbońskiego i traktat WE nie zawierają żadnej wyraźnej wzmianki o przepływie kapitału pomiędzy państwami członkowskimi a KTZ.
- 34 Dla sądu odsyłającego powstaje jednak kwestia zastosowania wyroku w sprawie Prunus i Polonium (EU:C:2011:276) do zawisłych przed nim sporów, mając na uwadze, że w owym wyroku nie chodziło o przepływ kapitału pomiędzy państwem członkowskim a jego własnym KTZ.
- 35 W tym względzie sąd wskazał, iż z owego wyroku można wprawdzie wywieść, że dla celów zastosowania swobody przepływu kapitału KTZ powinny być ogólnie uznawane za państwa trzecie i traktowane na równi z nimi, jednak jest również możliwe stanowisko, wedle którego swobody gwarantowane przez traktat WE co do zasady nie mają zastosowania do przepływów kapitału, które następują w całości wewnątrz Królestwa Niderlandów, którego części stanowią Holandia i Antyle Holenderskie.
- 36 Na wypadek gdyby sporne przepływy były objęte swobodnym przepływem kapitału, sąd odsyłający zmierza do ustalenia, czy zastosowanie ma zastrzeżenie wyrażone w art. 57 ust. 1 WE, które stanowi klauzulę standstill.
- 37 W tym zakresie sąd odsyłający wskazał, że z genezy ustawy zmieniającej BRK wynika, że omawiany środek ma przeciwdziałać wizerunkowi Antyli Holenderskich jako „raju podatkowego”, a ponadto ma utrzymać istniejące już efektywne obciążenie podatkiem z tytułu dywidend związanych z udziałami wypłacanych z Niderlandów do Antyli Holenderskich.
- 38 Sąd ów uważa, że zmiana BRK z dniem 1 stycznia 2002 r. nie stanowi nowego ograniczenia, jako że w owym dniu została jedynie zwiększona stawka podatku od dywidend. W tych okolicznościach sąd ów pyta, czy dla celów stwierdzenia zaistnienia zwiększenia ograniczeń w rozumieniu klauzuli standstill należy wziąć pod uwagę wyłącznie zwiększenie podatku pobieranego u źródła w Niderlandach względem dnia 31 grudnia 1993 r., czy też uwzględnić należy również zmianę dotyczącą podatku od zysku na Antylach Holenderskich. Za drugim z wskazanych rozwiązań przemawia fakt, iż zgodnie z art. 11 ust. 3 zmienionej BRK podatek pobierany u źródła przez Niderlandy powinien zostać odprowadzony do Antyli Holenderskich i w związku z tym Niderlandy faktycznie przeprowadzają pobranie podatku na rzecz Antyli Holenderskich.
- 39 Na wypadek gdyby należało uwzględnić całkowite obciążenie podatkowe w Niderlandach i na Antylach Holenderskich, sąd odsyłający zmierza do ustalenia, czy należy wziąć również pod uwagę „antylijską praktykę orzeczniczą”. Przeciwno tego rodzaju uwzględnieniu przemawia fakt, że mogłoby to mieć różne skutki w zakresie obciążenia podatkowego każdego z podatników w zależności od okoliczności danego przypadku.

40 W tych okolicznościach Hoge Raad der Nederlanden postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi, które w sprawach C-24/12 i C-27/12 brzmią identycznie:

- „1) Czy dla celów art. 56 WE [...] własny kraj lub terytorium zamorskie mogą być uważane za państwo trzecie, tak że w odniesieniu do przepływu kapitału pomiędzy państwem członkowskim a jego terytorium lub krajem zamorskim można stosować art. 56 WE?
- 2) a) Czy – jeżeli na pytanie pierwsze należy udzielić odpowiedzi twierdzącej – w niniejszym przypadku, w którym z dniem 1 stycznia 2002 r. podatek od dywidend pobierany u źródła z tytułu dywidendy wypłacanej z tytułu posiadania udziałów przez spółkę zależną, mającą siedzibę w Niderlandach, na rzecz jej spółki nadrzędnej, mającej siedzibę na Antylach Holenderskich, został w porównaniu z rokiem 1993 podwyższony z 7,5% względnie 5% do 8,3%, w ramach odpowiedzi na pytanie, czy dla celów art. 57 ust. 1 WE [...] ma miejsce zwiększenie [ograniczenia], uwzględnić należy wyłącznie podwyższenie niderlandzkiego podatku pobieranego u źródła, czy też należy uwzględnić również, że w związku z podwyższeniem niderlandzkiego podatku pobieranego u źródła, począwszy od dnia 1 stycznia 2002 r., organy antylskie zwalniają z podatku dywidendy wypłacane z tytułu posiadania udziałów przez mającą siedzibę w Niderlandach spółkę zależną, podczas gdy wcześniej dywidendy te stanowiły element zysku opodatkowanego według stawki 2,4–3%, względnie 5,5%?
- b) Czy, jeżeli należy uwzględnić obniżenie podatku spowodowane na Antylach Holenderskich przez wprowadzenie wzmiankowanego w pytaniu 2a zwolnienia z podatku dywidend wypłacanych z tytułu posiadania udziałów, uwzględnić należy ponadto antylskie uregulowania wykonawcze – w niniejszym przypadku antylską praktykę orzecniczą – które być może doprowadziły do tego, że faktycznie należny podatek od dywidend wypłacanych przez spółkę zależną mającą siedzibę w Niderlandach był przed dniem 1 stycznia 2002 r. – jak również już w roku 1993 – znacznie niższy niż 8,3%?”.

41 Postanowieniem Prezesa Trybunału z dnia 27 lutego 2012 r. sprawy C-24/12 i C-27/12 zostały połączone do łącznego rozpoznania w procedurze pisemnej i ustnej, jak również do celów wydania wyroku.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

- 42 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy uregulowania prawa Unii w dziedzinie swobodnego przepływu kapitału, takie jak art. 56 WE, należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one środkowi państwa członkowskiego, który może utrudniać przepływ kapitału pomiędzy owym państwem członkowskim a należącymi do niego KTZ.
- 43 Tytułem wstępnym należy wskazać, że zgodnie z art. 299 ust. 3 WE do KTZ objętych listą zawartą w załączniku II do traktatu WE mają zastosowanie szczególne zasady stowarzyszenia określone w części czwartej traktatu WE, a mianowicie art. 182–188 WE, przy czym sposoby i procedury stowarzyszenia są zgodnie z art. 187 WE ustanawiane na mocy decyzji Rady.
- 44 W tym względzie Antyle Holenderskie, które zgodnie z niderlandzką konstytucją stanowią jedną z trzech części Królestwa Niderlandów, znajdują się na owej liście i w związku z tym są objęte szczególnymi zasadami stowarzyszenia określonymi w części czwartej traktatu WE.

- 45 Istnienie owych szczególnych zasad pomiędzy Unią a KTZ skutkuje tym, że postanowienia ogólne traktatu WE, które nie zostały zawarte w czwartej części owego traktatu, nie znajdują zastosowania w stosunku do tych KTZ bez wyraźnego odesłania (wyroki: Leplat, C-260/90, EU:C:1992:66, pkt 10; Eman i Sevinger, C-300/04, EU:C:2006:545, pkt 46; a także Prunus i Polonium EU:C:2011:276, pkt 29 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 46 Co się tyczy czwartej części traktatu należy stwierdzić, że o ile zawiera ona pewne przepisy dotyczące swobodnego przepływu towarów – w art. 184 WE i 185 WE, pracowników – w art. 186 WE, swobody przedsiębiorczości – w art. 183 pkt 5 WE, o tyle nie zawiera ona żadnego przepisu dotyczącego swobodnego przepływu kapitału.
- 47 Co się tyczy decyzji w sprawie KTZ przyjętej przez Radę na podstawie art. 187 WE celem skonkretyzowania zasad stowarzyszenia, stanowi ona w art. 47 ust. 1, jakie ograniczenia płatności i przepływu kapitału są zakazane w Unii i KTZ.
- 48 Odnosząc się do bilansu płatniczego oraz zakazując z jednej strony wszelkich ograniczeń płatności w pełni wymiennej walucie na dotyczącym owego bilansu rachunku bieżącym oraz z drugiej strony ograniczeń swobodnego przepływu kapitału związanego z inwestycjami w spółkach w odniesieniu do transakcji na rachunku obrotów bieżących w owym bilansie, art. 47 ust. 1 decyzji KTZ ma szczególnie szeroki zakres, bliski zakresowi art. 56 WE w relacjach pomiędzy państwami członkowskimi i państwami trzecimi (zob. w tym względzie i w zakresie dotyczącym art. 63 TFUE wyrok Prunus i Polonium, EU:C:2011:276, pkt 29–31).
- 49 W konsekwencji zakazując w szczególności ograniczeń w nabywaniu udziałów w spółkach i w podziale wynikających z nich zysków, art. 47 ust. 1 lit. b) decyzji w sprawie KTZ zabrania, pośród innych ograniczeń, również ograniczenia wypłat dywidend pomiędzy Unią a KTZ, podobnie jak ma to miejsce w przypadku zakazu tego rodzaju środków ustanowionego w art. 56 WE w zakresie dotyczącym w szczególności relacji pomiędzy państwami członkowskimi a państwami trzecimi.
- 50 Jednakże, mając na względzie orzecznictwo przytoczone w pkt 45 niniejszego wyroku oraz fakt, że ani część czwarta traktatu WE, ani przyjęta na jej podstawie decyzja w sprawie KTZ nie odnoszą się w sposób wyraźny do art. 56 WE, należy zbadać przedstawione pytanie w świetle wskazanego art. 47 ust. 1 i ustalić, czy zakres owego przepisu jest sprecyzowany lub opisany przez inne przepisy szczególnych zasad stowarzyszenia UE-KTZ.
- 51 W tym względzie, jak w szczególności podkreślił rząd Zjednoczonego Królestwa, przy liberalizacji przepływu kapitału dla celów stowarzyszenia UE-KTZ szczególną uwagę poświęcono okoliczności, że wiele KTZ jest uznanych za raje podatkowe. W związku z tym decyzja KTZ zawiera w art. 55 klauzulę wyłączenia, ustanawiającą w sposób wyraźny ochronę przed uchylaniem się od opodatkowania.
- 52 Zgodnie z brzmieniem owego art. 55 ust. 2 „żadnych przepisów [decyzji w sprawie KTZ] nie można interpretować jako stanowiących przeszkody w stosowaniu jakichkolwiek środków mających na celu zapobieganie uchylania się od płacenia podatków [...] na mocy [...] obowiązującego krajowego ustawodawstwa podatkowego.
- 53 Środek podatkowy tego rodzaju, co środek rozpatrywany w postępowaniu głównym, którego celem – wedle opisu jego genezy i ratio legis przedstawionej przez sąd odsyłający – jest zapobieganie nadmiernemu przepływowi kapitału do Antyli Holenderskich i zwalczanie w ten sposób atrakcyjności owego KTZ jako raju podatkowego, jest objęty cytowaną powyżej klauzulą wyłączenia podatkowego i pozostaje w konsekwencji poza zakresem zastosowania art. 47 ust. 1 decyzji w sprawie KTZ, pod warunkiem że zmierza on do realizacji tego celu w sposób skuteczny i proporcjonalny, co podlega ocenie sądu krajowego.

- 54 Z powyższego wynika – bez konieczności badania kwestii, w jakim zakresie przepisy prawa Unii mające zastosowanie do relacji pomiędzy Unią a KTZ podlegają również zastosowaniu pomiędzy państwem członkowskim a jego własnym KTZ – na pytanie pierwsze należy udzielić odpowiedzi, że prawo Unii należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się ono środkowi podatkowemu państwa członkowskiego, który realizując w sposób skuteczny i proporcjonalny cel zwalczania uchylania się od opodatkowania, ogranicza przepływ kapitału pomiędzy owym państwem członkowskim a należącymi do niego KTZ.

W przedmiocie pytania drugiego

- 55 W świetle odpowiedzi udzielonej na pytanie pierwsze nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na pytanie drugie.

W przedmiocie kosztów

- 56 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

Prawo Unii należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się ono środkowi podatkowemu państwa członkowskiego, który realizując w sposób skuteczny i proporcjonalny cel zwalczania uchylania się od opodatkowania, ogranicza przepływ kapitału pomiędzy owym państwem członkowskim a należącymi do niego krajami lub terytoriami zamorskimi.

Podpisy